

בחינת הקליף דייזי דל זרעים על כנות שונות 2010

שוקי קנוניץ וניצן רוטמן (שה"מ)

זמיר עשור (מו"פ צפון)

אריק וולך (חוות המטעים)

תקציר

הקליף דייזי דל זרעים הנו זן מכלוא של המנדרינות פורטונה ופרמונט, אשר פותח בקליפורניה ומאוחר יותר טופל בישראל על מנת להפחית את מספר הזרעים שבו. מדובר בקליף העולה על הוריו, בעל צבע חיצוני אטרקטיבי והוא מבשיל בין החודשים דצמבר לפברואר ומתקלף טוב. בזן המקורי העץ יכול להגיע ליבול גבוה מאוד, כשהפרי תלוי עליו באשכולות. בחוות החולה ניטע הקליף בשנת 2007 במסגרת פרויקט זנים וכנות לגליל ולרמת הגולן.

הקליף דייזי בגרסה הוותיקה שלו מרובת הזרעים

חומרים ושיטות

חלקת הקליף דייזי דל זרעים ניטעה בשנת 2007 כחלק מפרויקט הזנים והכנות של מו"פ צפון בחוות החולה. מרווחי הנטיעה הם 3X5 מ' (סה"כ 67 עצים לדונם). הניסוי בוחן את הקליף דייזי דל זרעים על הכנות 49/34, C-35, חושחש וטרוייר ב-5 חזרות בנות 4 עצים (סה"כ 20 עצים בכל צירוף) הפזורות באקראי.

במהלך קטיפה הפרי נאספו הממצאים הבאים :

1. משקל הפרי לעץ
2. מספר הפירות לעץ
3. משקל פרי ממוצע
4. התפלגות גדלים
5. בדיקות איכות : % מיץ, TSS, חומצה ויחס הבשלה (מעבדת השירות של בית האריזה "קרני גליל-גולן).

תוצאות

קטיפה

קטיפה הפרי בחלקה התבצע השנה ב-23 במרץ 2011. במהלך הקטיפה נשקל הפרי בכל חזרה, נספרו הפירות וחושב משקל הפרי הממוצע בכל חזרה (משקל / מספר פירות).

טבלה 1: היבול לעץ ולדונם (ק"ג), מספר הפירות ומשקל הפרי הממוצע בקליף דייזי דל זרעים, חוות החולה 2010

כנה	יבול לעץ ק"ג	יבול לדונם ק"ג	פירות לעץ יח'	משקל פרי ג'
49/34	0.4	28	3.4	132
C-35	4.5	303	35.6	133
חושחש	2.1	143	15.8	135
טרוייר	1.8	123	13.4	134

ל.מ

ל.מ

ל.מ

מבחן תחום מרובה רמת מובהקות 0.05

בטבלה 1 ניתן לראות את היבול בחלקת הדייזי דל הזרעים. בשל התארכות עונת הגשם, קטיפה הפרי התבצע מאוחר מן המתוכנן וחלק מהפרי נפגע. היבול השנה היה נמוך בצורה משמעותית וקשה ללמוד ממנו דבר על היבול בצירופים השונים ומספר הפירות. משקל הפרי עומד על 132-135 ג' לפרי, מה שמעיד כי מדובר בפרי בעל גודל בינוני.

התפלגות גודל הפרי

במהלך הקטיפה נלקחה דגימה של פירות לחזרה לבדיקת התפלגות גודל הפרי על פי הקטרים המקובלים לייצוא קליפים. כל הפירות בדגימה נמדדו ובוצעה שקילה של חלק מהדגימות על פי הגדלים השונים.

טבלה 2: משקל הפרי לעץ והתפלגותו לגדלים השונים בקליף דייזי דל זרעים, חוות החולה 2010

כנה	התפלגות גודל (ק"ג)				משקל פרי גדול לעץ גדול לד' 60 ומעלה	משקל פרי גדול לעץ גדול לד' 60 ומעלה
	>50	50-60	60-70	>70		
		0.108	0.136	0.160		
49/34	0.0	0.0	0.3	0.2	0.5	33
C-35	0.0	0.3	3.1	1.7	4.8	320
חושחש	0.0	0.0	1.2	0.8	2.1	139
טרוייר	0.0	0.1	1.0	0.9	1.8	124

בטבלה 2 ניתן ללמוד על התפלגות גודל הפרי בקליף דייזי דל זרעים. ניתן לראות כי משקל הפרי בכל הקטרים היה קטן מאוד השנה ובאופן טבעי רובו התרכז בקטרים של 60 מ"מ ומעלה.

בדיקות איכות פרי

במהלך הקטיף נלקחה מכל חזרה דגימה לבדיקות איכות הפרי על פי מדדים מסחריים של אחוזי מיץ, סוכר וחומצה ומספר זרעים. הבדיקה נערכה במעבדת השירות של בית האריזה "קרני-גליל גולן" באזור התעשייה צח"ר.

טבלה 3. בדיקת % מיץ, TSS, חומצה, זרעים ויחס הבשלה בקליף דייזי דל זרעים, חוות החולה

2010

כנה	מיץ %	כ.מ.מ %	חומצה %	יחס הבשלה סוכר/חומצה	
49/34	53.5	11.9	0.92	13.5	ב
C-35	53.9	15.4	0.91	16.9	א
חושחש	53.1	14.5	0.85	17.0	א
טרוייר	52.8	15.2	0.91	16.7	א

ל.מ

ל.מ

מבחן תחום מרובה רמת מובהקות 0.05

ניתוח תוצאות בדיקות האיכות מראה הבדלים מובהקים בחלק מן הפרמטרים שנבדקו. בבדיקת רמת אחוזי המיץ בפרי, לא נמצאו הבדלים משמעותיים בין הכנות השונות.

בבדיקת רמת הסוכרים בפרי אנו רואים הבדל מובהק בין הכנות C-35, טרוייר וחושחש בהן רמת הכמ.מ.מ עמדה על 15.4%, 15.2% ו-14.5% בהתאמה, לעומת הכנה 49/34 בה רמת הסוכר עמדה על 11.9% בלבד.

ברמת החומצה לא נמצאו הבדלים מובהקים, אך נמצא כי רמת החומצה בכנה חושחש היה נמוך (0.85%) ביחס ליתר. עם זאת נראה, כי למרות הקטיף המאוחר לא הייתה פגיעה ברמת החומצה בפרי ונראה כי מדובר בפרי עם חומצה גבוהה יחסית בעונה המאוחרת.

יחס ההבשלה הושפע כמובן מרמת הסוכרים הנמוכה בכנה 49/34, שם היחס עמד על 13.5 בלבד מול 16.7-17 בשאר הכנות.

מסקנות ודיון

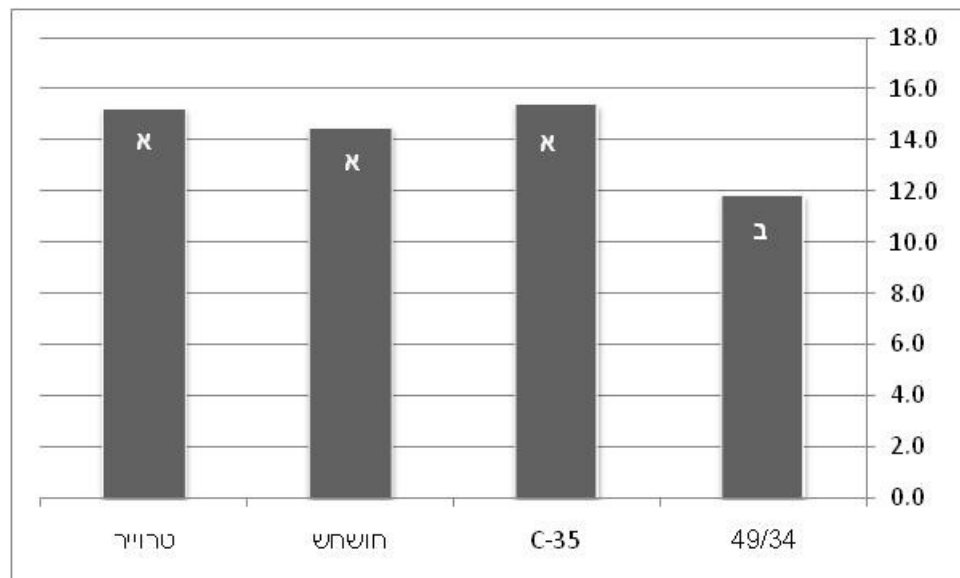
קשה עדיין לאמוד את התאמתו של הקליף דייזי דל זרעים לתנאי אזור הגליל העליון ואת סיכוייו להיכלל בסל הזנים האזורי. בשל התארכות הגשמים, קטיף הפרי התבצע בסוף חודש מרץ, כאשר חלק מן הפרי נשר וחלקו נפגע.

מנתוני השנה קשה עדיין להתרשם מן היבולים של קליף זה, אך נראה כי לפני בראשית חודש ינואר העצים היו עמוסים הרבה יותר מאלו שנקטפו בסוף מרץ ומכאן שחלק לא מבוטל מן הפרי נשר.

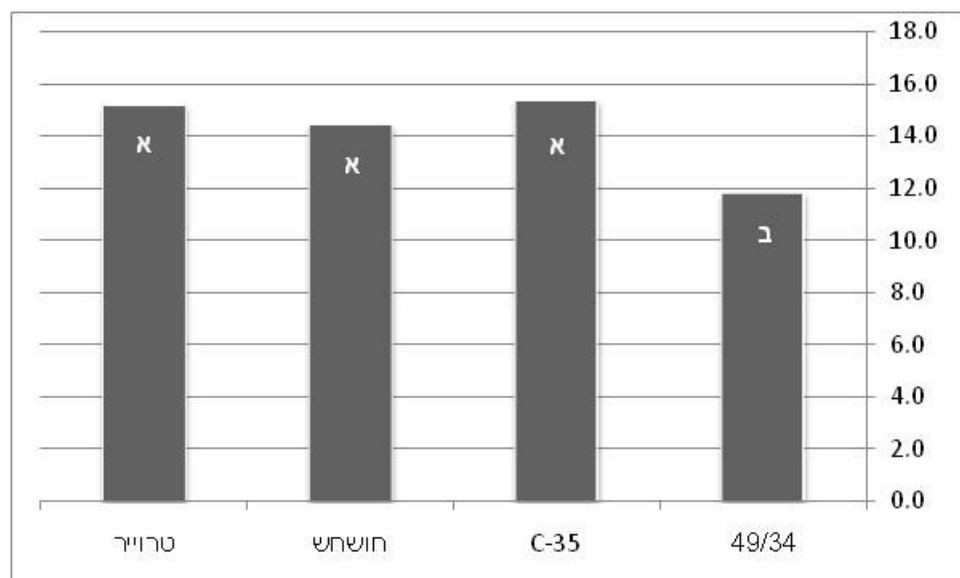
בדיקות האיכות מצביעות על קליף בעל איכות פנימית טובה עם חומצה ברמת גבוהה יותר מאשר קליפים כמו האור, האודס או האורה/מורקוט הנבחרים אף הם בחווה. גם צבעו של הפרי מרשים, אולם השנה (יבול ראשון) הקליפה הייתה גסה.

אנו מניחים כי בשנה הבאה ניתן יהיה ללמוד יותר על קליף זה ולקטוף אותו במועד האופטימלי עבורו.

נספח

איור 1 : אחוזי הכ.מ.מ בקליף דייזי דל זרעים, חוות החולה 2010

איור 2 : יחס ההבשלה בקליף דייזי דל זרעים. חוות החולה 2010